

Plan- og bygningsetaten
postmottak@pbe.oslo.kommune.no

Oslo, 9. februar 2021

Høringsuttalelse. Forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel.

Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekk i arealdisponering og gi rammer og betingelser for ny arealbruk samt hvilke hensyn som må ivaretas ved disponering av arealene. Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt 30.01.2019 og gir viktige føringer for arealdelen definert gjennom en rekke konkrete plan- og utredningsoppgaver (vedlegg til planprogrammet). Planprogrammet er ikke selve forslaget til ny arealdel, men skal beskrive prosessen rundt utarbeidelse og behandling av arealdelen.

Arealdelen som bygger på vedtatt samfunnsdel (2019), skal konkretisere føringene og legge til rette for en grønnere, varmere og mer skapende by, med fokus på utvikling langs banenettet og klimavennlig byutvikling. Arealdelen har til hensikt å ha planhorisont mot 2040 samt trekke utviklingsperspektiv fram mot 2050.

Groruddalen Miljøforum (GM) skal i henhold til sine vedtekter påse at hensynet til miljøkvalitet og trivsel får prioritet i alle planer som berører Groruddalen og være et korrektiv til myndigheter og andre i slike saker. Planprosessen er godt beskrevet i kapittel 4 og GM er spesielt glad for vektleggingen av medvirkning.

Groruddalen utgjør en stor del av Oslos byggesone og huser ca. 1/5 av kommunens befolkning. Mange områder og kollektivknutepunkt i Groruddalsbydelene skal vurderes for fortetting i arbeidet med arealdelen (s.10). GM har i uttalelser til tidligere kommuneplan uttrykt skepsis til prinsippet om bygging og satsing innenfra og ut; dvs. at alt bare skal skje i Hovinbyen. Det er også kommet i gang med planlegging og noe utbygging av stasjonære områder og til dels kollektivknutepunkter lenger opp i dalen; Haugerud/Trosterud, Furuset, Stovner sentrum, Rødtvet, Grorud stasjon, Nedre Rommen mfl. GM vil få etterlyse oppstart av flere av disse utbyggingene. Det gjenstår også flere utviklingsområder fra kommuneplanen 2015 og samfunnsdelen 2018 hvor intet har skjedd. Disse områdene bør klargjøres i planprogrammet og arealdelen. Groruddalen preges av de store innfartsårene som gir støy- og luftforurensning. Temakart til gjeldende arealdel og samfunnsdel viderefører begrensningene for boliger i gul og rød støysone. Det er særdeles viktig at disse bestemmelsene går foran utbyggers ønsker i saker om boligfortetting.

GM ber om at Groruddalens fortrinn med gode grønne områder og sol mellom både småhus og blokker tas vare på og styrkes. Groruddalen trenger ulike typer boliger for folk i ulike stadier i livet. Der hvor det i dag primært er blokker, kan det for familier

være behov for rekke-/småhus, mens eldre derimot kan ha behov for tilpassede leiligheter i nærmiljøet. Det må være en mulighet til å komme på boligmarkeder gjennom boligsosiale tiltak/en «tredje boligsektor». Groruddalen trenger ulike typer boliger som kan gi stabilitet og gode bomiljøer.

GM mener at det gjennom arealplanen må legges til rette både for bolig og arbeidsplasser i Groruddalen. Dette kan bidra til økt sysselsetting og en grønnere byutvikling grunnet redusert mobilitet. GM reagerer ellers svært negativt på forslag i Aftenposten 5. februar om høyhus på Furuset og Grorud stasjon. Høyhus her blir helt malplassert. Begge stedene er uegnede for høyhus. Byutviklingen på utsiden av bygrensen og generelt i nabokommunene er uoversiktlig etter vårt syn og kan ha en negativ effekt for trafikken gjennom dalen. GM ber Oslo kommune om å forsterke innsatsen i nordøst gjennom det regionale plansamarbeidet. Karihaugen og Visperud er et eksempel på felles byutvikling, som også kan bidra samordning av transport og forlengelse av T-banen inn i området.

GM har i flere år ønsket nedbygging av Trondheimsveien (RV 4), for å skape bedre bomiljø og bokvalitet langs veien. Det er derfor med glede vi ser at dette er aktuelt under temaet omgjøring av veier til bygater. Nedre del av Østre Aker (RV 163) vei nevnes også denne forbindelse, men dette bør etter GMs syn skyves ut i tid avhengig av utviklingen av tungtransporten i dalen. GM vil at nedbygging av Trondheimsveien prioriteres først. Arealplanen må sikre ambisjonen om Oslo som nullutslipps-by gjennom bedre tilrettelegging slik at redusert støybelastning og luftforurensning blir ivaretatt i all plansaksbehandling, bidra til videre sykkel- og gangveisatsing, følge opp sitt vedtak om lokk over E6 ved Furuset, om baneløsning Nedre Romerike og utrede i planprogrammet muligheten for bane på tvers av dalen.

Groruddalen har mange flotte grøntområder og parker. Områdesatsingen over mange år har bidratt til etablering av flere parker og åpning av elver og bekkefar. GM er opptatt av at dette perspektivet styrkes. GM mener på generelt grunnlag at det må unngås å bygge ned grøntområder. «Fengselstomta» på Bredtvet er i dag et viktig grøntområde og nærområde for lokalbefolkningen og for det visuelle inntrykket av dalen. Etter vårt syn må tomte tas vare på og videreutvikles som grøntområde. Grøntområdene i dalen må også driftes og forvaltes, og vi må ikke oppleve tilfeldige forslag til budsjettkutt i vedlikeholdet, slik vi gjorde for ca. ett drøyt år siden.

GM henviser til bystyrets behandling i november 2020 av KVV godsterminalstruktur i Oslofjordområdet, hvor kommunen vedtok en høringsuttalelse til Nasjonal Transportplan 2022-2033. Det legges opp til en økt satsing på gods fra vei til jernbane, primært av klimahensyn. Det beskrives så i høringsuttalelsen hva økt godstransport til og fra Alnabruterminalen og samlastingsbedriftene rundt vil bety for veisystemet og for eksisterende og planlagt bebyggelse i dalbunnen. Det sies bla. at den økte støy- og luftforurensningen må registreres fortløpende. GM krever nå at Oslo kommune følger opp dette og klargjør konsekvensene og ulempene for Groruddalen av en slik vesentlig utbygging av Alnabruterminalen. Gods- og næringstrafikken på

vei må løses ved tilførselsveier som ivaretar bomiljøet i dalen; f.eks. tunneler, egne traseer og adkomster som skjærer boligområdene. Dette må legges inn i planprogrammet og få konsekvenser for rulleringen av arealdelen.

Blå-grønn struktur og bekkeåpning trekkes fram i planprogrammet. GM minner om at områder for bekkeåpning må ha en viss størrelse for å skape kvaliteter som bidrar til mer enn overvannshåndtering. Alnaelva har en betydelig verdi for klimatilpasning, naturmangfold, friluftsliv og folkehelse. Tiltak og strategier for en god forvaltning av Alna må forankres i arealplanen. GM viser til rapport fra 2020 fra Norsk Institutt for vannforskning. Det har lenge vært behov for en sammenhengende turvei langs Alna. GM ber om at det nå legges til rette for en turvei langs Alnabruterminalen og en ytterligere åpning av elva så langt det er mulig.

Kvikkleireskredet i Gjerdrum har satt fokus på hvor viktig kartlegging av risiko- og sårbarhetsanalyser er. Akers Avis Groruddalen gjenga 5. januar i år en oversikt over områder med kvikkleire i dalen. GM regner med at kartleggingen i dalen av rasfaren i slike områder vil fortsette, og at denne kunnskapen vil få konsekvenser for planprogrammet og innholdet i arealdelen. GM minner også om faren for utbygging nær gamle søppeldeponier. Det er flere kjente søppeldeponier i dalbunnen. GM mener at det bla. av denne grunn må være uaktuelt med boligutbygging på Kjelsrud.

GM vil avslutte med å minne om at planprogrammet må bidra til å synliggjøre hvilken betydning kommuneplanens arealdel har for kommunens innbyggere og folkehelse, gjennom byutvikling som gir gevinst og riktige valg i de områdene planprogrammet nevner som utredningstemaer: klima- og miljøvennlig byvekst, nye utviklingsområder og kollektivknutepunkt i ytre by, transport og mobilitet, avvikssone for støy, økt boligbygging, variert boligstruktur og boformer, kulturminner og kulturmiljø, allsidig og fremtidsrettet næringsutvikling, blågrønn og klimatilpasset by med naturmangfold

Med hilsen

For Groruddalen Miljøforum
Ragnar Torgersen
Styremedlem

Reidunn Myster Beier
Varamedlem

Kopi:

Akers Avis Groruddalen
Bydel Alna
Bydel Bjerke
Bydel Grorud
Bydel Stovner
Oslo Velforbund
Bjerke Storvel